

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Για το δημοτικό

Είμαι το αφεντικό! Είμαι;

6.1 Υπερ-ήρωας;

Ποιά πρέπει να είναι η θέση του εκπροσώπου της τάξης;

6.2 Καλοί και κακοί;

Ποια είναι η θέση των πολιτικών σε μια δημοκρατία;

6.3 Ένας κάνει τα πάντα, οι υπόλοιποι δεν κάνουν τίποτα;

Ποιο ρόλο θα παίξει ο καθένας στο σύστημα εκπροσώπησης;

6.4 Κατανομή εξουσίας

Ποια κριτήρια καθορίζουν το σύστημα εκπροσώπησης;

Ενότητα 6: Βασική έννοια - "Δύναμη και εξουσία" (για το δημοτικό)

Γενικές πληροφορίες για εκπαιδευτικούς: νόμιμη εξουσία - η αρχή της αντιπροσώπευσης στο δημοτικό σχολείο

Οι μαθητές άνω των 10 ετών έχουν την ικανότητα της αφηρημένης σκέψης. Μπορούν να αναγνωρίσουν και να αναπτύξουν δομές στο περιβάλλον τους, και έχουν την ικανότητα να διακρίνουν ανάμεσα στα συμφέροντα τα δικά τους και των άλλων. Καθώς μεγαλώνουν αυτή η ικανότητα αναπτύσσεται όλο και περισσότερο.

Από την ηλικία των 10 ετών, οι μαθητές αρχίζουν να κατανοούν τη σχέση ανάμεσα στον χώρο και τον χρόνο, αναπτύσσουν την ικανότητα να εκφράζουν και να βιώνουν συναισθήματα και αναγνωρίζουν πρότυπα. Σε αυτή την ηλικία, οι μαθητές ήδη γνωρίζουν καλά το περιβάλλον στο οποίο ζουν και αρχίζουν να δείχνουν έντονο ενδιαφέρον για το άγνωστο. Η αντίληψή τους για τα κοινωνικά συστήματα (σύλλογοι, ομίλοι, ομάδες νέων, κ.λπ.) εμπλουτίζεται με λεπτομέρειες, και κατά συνέπεια ενεργοποιούνται και εμπλέκονται περισσότερο στην υπεράσπιση άλλων ανθρώπων και στην άσκηση πίεσης υπέρ των συμφερόντων τους.

Η κοινωνική ζωή της τάξης και του σχολείου αποκτά σπουδαιότητα. Πώς είναι οργανωμένη η ζωή της κοινότητας; Ποιοι κανόνες είναι σημαντικοί; Ποιος διαμορφώνει αυτούς τους κανόνες και ποιος αποφασίζει για αυτούς; Ποιος μπορεί να αλλάξει αυτούς τους κανόνες;

Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, το άτομο δεν αρκεί να γνωρίζει μόνο το πολιτικό σύστημα της κοινότητας ή, ευρύτερα, της πολιτείας. Πρέπει, επίσης, να έχει την ικανότητα να επηρεάζει τις δομές και τις διαδικασίες – με άλλα λόγια, να “ζει” δημοκρατικά.

Κυρίως στο γυμνάσιο, οι συνθήκες που ευνοούν την έναρξη και συμμετοχή σε εξωσχολικά project έχουν θετικές επιπτώσεις στην ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού. Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίσουν τον κύκλο των πολιτικών διαδικασιών και να κατανοήσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Άλλωστε, οι περισσότερες από τις αποφάσεις που σχετίζονται με τους μαθητές λαμβάνονται σε κοινωνικό επίπεδο (κυκλοφορία, παροχές για δραστηριότητες στον ελεύθερο χρόνο, κ.λπ.). Οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν σημαντικό βαθμό επίγνωσης αν ενθαρρύνονται να αναλαμβάνουν κοινωνική ευθύνη, αλλά και όταν αισθάνονται υπεύθυνοι για ένα μέρος της σχολικής ζωής. Αναλαμβάνοντας ευθύνες μπορούν να αποκτήσουν εμπειρία για τη συμμετοχή και την υπευθυνότητα στην καθημερινή ζωή. Όσο περισσότερες εμπειρίες αποκτούν οι μαθητές και όσο βιώνουν διάφορες καταστάσεις, τόσο περισσότερες πιθανότητες έχουν να επηρεάσουν τις πολιτικές διαδικασίες, να συμμετάσχουν αργότερα σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να αναπτύξουν μια στάση υπευθυνότητας στην κοινωνία.

Η δύναμη και η εξουσία – η αρχή της αντιπροσώπευσης – συμβάλλουν στη συνειδητοποίηση αυτή. Η σειρά μαθημάτων που ακολουθεί προσομοιάζει τις πολιτικές διαδικασίες στο σχολείο με τρόπο ανάλογο αυτού που συμβαίνει εκτός σχολείου. Από την άποψη αυτή, η εκλογή του αρχηγού της τάξης δεν μπορεί να είναι μια μεμονωμένη δράση, αλλά συνιστά ένα πρότυπο. Σε αντίθεση με σχολικές δραστηριότητες, όπως οι εικονικές εκλογές, διενεργώντας πολιτικές εκλογές η εκλογή του εκπροσώπου της τάξης έχει επιπτώσεις στην καθημερινή σχολική ζωή.

Ο σκοπός της εκπαίδευσης για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη είναι η ανάπτυξη ικανοτήτων στους τρεις ακόλουθους τομείς. Αυτή η ενότητα στοχεύει στα εξής:

Ικανότητα για ...		
... πολιτική ανάλυση και άσκηση κριτικής	... χρήση μεθόδων	... λήψη πολιτικών αποφάσεων και δράση
**	***	**

Εργαλειοθήκη

Σ' αυτή την ενότητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα παρακάτω εργαλεία. Ο εκπαιδευτικός αποφασίζει αν μερικοί ή όλοι οι μαθητές χρειάζονται προετοιμασία για να δουλέψουν με τα εργαλεία.

- Έρευνα σε βιβλιοθήκες
- Έρευνα στο διαδίκτυο
- Διεξαγωγή συνεντεύξεων και ερευνών
- Ερμηνεία εικόνων
- Νοητικοί χάρτες
- Δημιουργία αφισών
- Διοργάνωση εκθέσεων
- Σχεδιασμό/ διεξαγωγή παρουσιάσεων
- Προετοιμασία διαφανειών ή προβολής PowerPoint
- Συγγραφή άρθρων σε εφημερίδα
- Παραστάσεις
- Διεξαγωγή συζητήσεων

Ενότητα 6: Δύναμη και εξουσία

Είμαι το αφεντικό! Είμαι;

Νόμιμη εξουσία - η αρχή της αντιπροσώπευσης στο δημοτικό σχολείο

Τίτλος μαθ/τος	Μαθησιακοί στόχοι	Εργασίες μαθητών	Υλικά	Μέθοδοι
Μάθημα 1: Υπέρ-ήρωας;	Οι μαθητές στοχάζονται πάνω στις έννοιες της υπευθυνότητας και της εκπροσώπησης συζητώντας για τη θέση του εκπροσώπου της τάξης.	Οι μαθητές συζητούν για την υπευθυνότητα, τις ικανότητες και τη θέση που πρέπει να έχει ο εκπρόσωπος της τάξης.	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια, φυλλάδια, μεγάλη φωτογραφία ενός υπέρ-ήρωα.	Ατομική εργασία, ομαδική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια.
Μάθημα 2: Καλοί και κακοί;	Οι μαθητές κατανοούν ότι ένα άτομο μπορεί να εκπροσωπεί μια ομάδα ανθρώπων. Κατανοούν την έννοια της αντιπροσώπευσης, της εξουσίας και της λογοδοσίας.	Οι μαθητές συγκρίνουν τις ιδέες τους με το σχήμα της πολιτικής εκπροσώπησης σε μια δημοκρατία. Συζητούν τις απόψεις τους για τους πολιτικούς, και τις συγκρίνουν με τις γνώμες άλλων ανθρώπων. Γίατον τον σκοπό, διεξάγουν σύντομες συνεντεύξεις.	Σχήμα της πολιτικής εκπροσώπησης, μολύβια, χαρτί.	Ατομική εργασία, ομαδική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια.
Μάθημα 3: Ένας κάνει τα πάντα, οι υπόλοιποι δεν κάνουν τίποτα;	Οι μαθητές σκέφτονται για τις ευθύνες και τις ικανότητες που απαιτούνται σε διάφορες θέσεις, και κατανοούν τη διαδικασία της εκλογής και τις συνέπειές της.	Οι μαθητές παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων στην τάξη. Προσδιορίζουν τις ευθύνες και τις ικανότητες που απαιτούν διάφορες θέσεις, και εκλέγουν έναν μαθητή ως εκπρόσωπο της τάξης.	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια, ψηφοδέλτια, λίστα υποψηφίων, φωτοαντίγραφα του φυλλαδίου.	Συζήτηση σε ολομέλεια.
Μάθημα 4: Κατανομή εξουσίας	Οι μαθητές εξοικειώνονται με τις έννοιες της επανεκλογής και της μη-εκλογής. Σκέφτονται τα κριτήρια που καθορίζουν το σύστημα εκπροσώπησης.	Οι μαθητές συζητούν και καθορίζουν τα κριτήρια που τους επιτρέπουν να ελέγχουν τη δουλειά του εκπροσώπου της τάξης.	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια.	Συζήτηση σε ολομέλεια

Μάθημα 1

Υπερ-ήρωας;

Ποια πρέπει να είναι η θέση του εκπροσώπου της τάξης;

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές στοχάζονται πάνω στις έννοιες της υπευθυνότητας και της εκπροσώπησης συζητώντας για τη θέση του εκπροσώπου της τάξης.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές συζητούν για την υπευθυνότητα, τις ικανότητες και τη θέση που πρέπει να έχει ο εκπρόσωπος της τάξης.
Υλικά	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια, φυλλάδια, μεγάλη φωτογραφία ενός υπέρ-ήρωα.
Μέθοδοι	Ατομική εργασία, ομαδική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια.

Περιγραφή του μαθήματος

Παρουσιάζεται στους μαθητές το φυλλάδιο με τον “υπερ-ήρωα”. Η εργασία απαιτεί να συμπληρωθούν οι άδειες φυσαλίδες με τις ικανότητες και τις ευθύνες του εκπροσώπου της τάξης. Αυτό γίνεται ατομικά μέσα σε 10 λεπτά.

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας, οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και συζητούν τα φυλλάδιά τους. Καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά, ικανότητες και υποχρεώσεις που θα έπρεπε να έχει ο εκπρόσωπος της τάξης. Καταγράφουν τα συμπεράσματά τους σε ένα φύλλο χαρτιού.

Κάθε ομάδα κολλά τις προτιμήσεις της στην εικόνα με τον υπερ-ήρωα που βρίσκεται στον πίνακα. Ο/η εκπαιδευτικός ξεκινά μια συζήτηση με τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η σημαντικότερη ικανότητα που πρέπει να διαθέτει ο εκπρόσωπος της τάξης;
- Πότε ο εκπρόσωπος της τάξης χρειάζεται την υποστήριξη των άλλων;
- Πρέπει ο εκπρόσωπος της τάξης να είναι ένας υπερ-ήρωας;
- Σε ποια περίπτωση πρέπει ο εκπρόσωπος της τάξης να είναι όπως όλοι;
- Τι αδυναμίες μπορεί να έχει ο εκπρόσωπος της τάξης;
- Κάτω από ποιες συνθήκες πιστεύετε ότι ο εκπρόσωπος της τάξης πρέπει να αντικαθίσταται από κάποιον άλλο; Πώς;
- Ποιες επιθυμίες δεν είναι σε θέση να ικανοποιεί ο εκπρόσωπος της τάξης;

Μετά τη συζήτηση, οι μαθητές πρέπει να προσπαθήσουν να φανταστούν πώς θα ήταν να διεκδικήσουν τη θέση του επικεφαλής της τάξης. Πρέπει να σκεφτούν γύρω από τις ευθύνες και τις ικανότητες για τις οποίες συζήτησαν, και να κάνουν την αυτοαξιολόγησή τους ως προς το αν θα μπορούσα να αναλάβουν μια τέτοια θέση. Ο/η εκπαιδευτικός δίνει ένα φύλλο χαρτί ζητώντας από τους μαθητές να γράψουν το όνομά τους σε περίπτωση που ενδιαφέρονται γι' αυτή τη θέση.

Μάθημα 2

Καλοί και κακοί;

Ποια είναι η θέση των πολιτικών σε μια δημοκρατία;

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές κατανοούν ότι ένα άτομο μπορεί να εκπροσωπεί μια ομάδα ανθρώπων. Κατανοούν την έννοια της ανάθεσης εξουσίας και της λογοδοσίας.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές συγκρίνουν τις ιδέες τους με το σχήμα της πολιτικής εκπροσώπησης σε μια δημοκρατία. Συζητούν τις απόψεις τους για τους πολιτικούς και τις συγκρίνουν με τις γνώμες άλλων ανθρώπων. Γι' αυτό τον σκοπό, διεξάγουν σύντομες συνεντεύξεις.
Υλικά	Σχήμα της πολιτικής εκπροσώπησης, μολύβια, χαρτί.
Μέθοδοι	Ατομική εργασία, ομαδική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια.

Περιγραφή του μαθήματος

Παρουσιάζεται στους μαθητές το σχήμα της πολιτικής εκπροσώπησης (φυλλάδιο). Ο/η εκπαιδευτικός μιλάει για την έννοια της αντιπροσώπευσης σε ένα κράτος, και εξηγεί ότι όπως υπάρχει ο επικεφαλής της τάξης έτσι υπάρχουν επίσης οι αρχηγοί των κρατών. Διαθέτουν εξουσία που τους έχει ανατεθεί.

Ο/η εκπαιδευτικός δίνει πληροφορίες σχετικά με το σχήμα και εξηγεί το σύστημα της εκπροσώπησης. Η διαδικασία εκλογής εκπροσώπων διαφέρει ανάλογα με τον τύπο του πολιτικού συστήματος (για παράδειγμα, σε άμεση ή σε έμμεση δημοκρατία).

Εργαζόμενοι ατομικά, οι μαθητές συμπληρώνουν τα κενά του φυλλαδίου. Κατόπιν, σε ζευγάρια, συζητούν ότι γνωρίζουν για τους πολιτικούς, και ανταλλάσουν απόψεις. Οι παρακάτω ερωτήσεις μπορεί να φανούν χρήσιμες:

- Τι πιστεύεις για τους πολιτικούς;
- Ποιους πολιτικούς γνωρίζεις;
- Τι πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί;
- Τι δεν πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί;
- Γιατί πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι οι πολιτικοί είναι κακοί;

Στη συνέχεια, ανατίθεται στους μαθητές η εργασία να διεξάγουν συνεντεύξεις, και να ρωτήσουν άλλους ανθρώπους τη γνώμη που έχουν σχετικά με τους πολιτικούς και τις αρμοδιότητές τους. Καταγράφουν τις ερωτήσεις που θέλουν να θέσουν σε άτομα της οικογένειάς τους, στους φίλους τους και στην κοινότητά τους. Ο/η εκπαιδευτικός δίνει οδηγίες για το πώς μπορούν να κρατούν σημειώσεις από τις απαντήσεις. Μερικές προτεινόμενες ερωτήσεις για συνέντευξη είναι οι παρακάτω:

- Τι ικανότητες πρέπει να έχει ένας πολιτικός;
- Γιατί νομίζετε ότι οι πολιτικοί θεωρούνται συχνά κακοί;
- Τι χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένας πολιτικός;
- Τι χαρακτηριστικά δεν πρέπει να έχει ένας πολιτικός;

Οι μαθητές διεξάγουν τις συνεντεύξεις και φέρνουν τα αποτελέσματα στο επόμενο μάθημα.

Μάθημα 3

**Ένας κάνει τα πάντα, οι υπόλοιποι δεν κάνουν τίποτα;
Ποιον ρόλο θα παίξει ο καθένας στο σύστημα εκπροσώπησης;**

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές σκέφτονται για τις ευθύνες και τις ικανότητες που απαιτούνται σε διάφορες θέσεις, και κατανοούν τη διαδικασία της εκλογής και τις συνέπειές της.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων στην τάξη. Προσδιορίζουν τις ευθύνες και τις ικανότητες που απαιτούν διάφορες θέσεις, και εκλέγουν έναν μαθητή ως εκπρόσωπο της τάξης.
Υλικά	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια, ψηφοδέλτια, λίστα υποψηφίων, φωτοαντίγραφα του φυλλαδίου.
Μέθοδοι	Συζήτηση σε ολομέλεια.

Περιγραφή του μαθήματος

Οι μαθητές φέρνουν τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων από το μάθημα 2. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματα σε “φακό” (όπου κάθε μαθητής λέει μια πρόταση). Ο/η εκπαιδευτικός καταγράφει τις απαντήσεις για τις ικανότητες των πολιτικών στον πίνακα, ώστε οι μαθητές να μπορούν να δουν τις τάσεις που παρουσιάζουν οι απαντήσεις.

Ως δεύτερο βήμα, ο/η εκπαιδευτικός επανέρχεται στο ζήτημα του εκπροσώπου της τάξης ως πολιτικού λειπουργήματος. Γράφονται στον πίνακα τα ονόματα των μαθητών που ενδιαφέρονται για τη θέση. Ο/η εκπαιδευτικός επισημάνει ότι για να καταλήξουν οι μαθητές σε αυτόν που θα ψηφίσουν, πρέπει να γνωρίζουν γι' αυτόν κάποια πράγματα, καθώς και τις ικανότητές του και τις ιδέες του. Ζητείται από τους υποψήφιους να παρουσιάσουν σύντομα τον εαυτό τους, μέσα σε δύο λεπτά. Βασικός άξονας της παρουσίασής τους θα έπρεπε να είναι: “Για ποιο πράγμα ξεχωρίζω”.

Αφού παρουσιάσουν τον εαυτό τους όλοι οι υποψήφιοι, οι μαθητές κάνουν ερωτήσεις. Μπορούν να ρωτήσουν κάθε υποψήφιο χωριστά, αλλά μπορούν επίσης να θέσουν ερωτήσεις που να απευθύνονται σε όλους τους υποψήφιους.

Στη συνέχεια γίνεται η ψηφοφορία. Ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει δύο διαφορετικές διαδικασίες εκλογής: την ανοιχτή και τη μυστική ψηφοφορία. Οι μαθητές αποφασίζουν ποια προτιμούν.

Αν επιλέξουν τη μυστική ψηφοφορία, θα χρησιμοποιήσουν κάρτες στις οποίες θα γράψουν το όνομα του υποψηφίου που προτιμούν. Στη συνέχεια, θα βάζουν την κάρτα σε ένα κουτί. Δύο μαθητές θα είναι υπεύθυνοι για την καταμέτρηση των ψήφων και την καταγραφή των αποτελεσμάτων στον πίνακα.

Οι μαθητές που μετρούν τις ψήφους ανακοινώνουν το όνομα του εκπροσώπου της τάξης, καθώς και το όνομα αυτού που ήρθε δεύτερος – ο οποίο θα είναι αναπληρωτής εκπρόσωπος.

Ο/η εκπαιδευτικός δίνει την παρακάτω εργασία για το σπίτι: “Ρωτήστε τους γονείς σας πότε ψήφισαν για τελευταία φορά στις εκλογές, τι είδους εκλογές ήταν, πού έγιναν και πώς είχαν οργανωθεί.” (Ο εκπαιδευτικός φροντίζει να μην ζητήσει από τους μαθητές να ρωτήσουν τους γονείς τους ποιον ψήφισαν). Χρησιμοποιήστε το φυλλάδιο για αυτή την εργασία.

Μάθημα 4

Κατανομή εξουσίας

Ποια κριτήρια καθορίζουν το σύστημα της εκπροσώπησης;

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές εξοικειώνονται με τις έννοιες της επανεκλογής και της μη-εκλογής. Σκέφτονται τα κριτήρια που καθορίζουν το σύστημα εκπροσώπησης.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές συζητούν και καθορίζουν τα κριτήρια που τους επιτρέπουν να ελέγχουν τη δουλειά του εκπροσώπου της τάξης.
Υλικά	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια.
Μέθοδοι	Συζήτηση σε ολομέλεια.

Περιγραφή του μαθήματος

Οι μαθητές φέρνουν στην τάξη τις απαντήσεις των γονέων τους σχετικά με τις εκλογές. Σε ομάδες των τεσσάρων αναφέρονται οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους γονείς στις ερωτήσεις.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει στους μαθητές μια ιστορία για τον επικεφαλής μιας μικρής πόλης.

Υπήρχε κάποτε μια πόλη, η Βαρετούπολη όπου οι άνθρωποι ήταν μάλλον δυστυχισμένοι. Υπήρχαν διάφοροι λόγοι για αυτό. Η Βαρετούπολη δεν ήταν ενδιαφέρουσα και οι άνθρωποι δεν είχαν πολλά να κάνουν, εκτός από το να πηγαίνουν στο τοπικό πάρκο. Δεν υπήρχαν ενδιαφέροντα μαγαζιά, δεν γίνονταν κονσέρτα, ούτε υπήρχαν χώροι για αθλητικές δραστηριότητες. Δεν υπήρχαν καν παιδικές χαρές στους παιδικούς σταθμούς και στα σχολεία. Οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη απλά περπατούσαν στο πάρκο, καθόντουσαν και κοιτούσαν τη λιμνούλα. Τα παιδιά επέστρεφαν από το σχολείο, διάβαζαν τα μαθήματά τους και πήγαιναν επίσης στο πάρκο, κάθονταν κάτω ή έτρεχαν γύρω από τη λιμνούλα. Τα βράδια, οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη δεν είχαν ιστορίες να πουν, ούτε εμπειρίες και αναμνήσεις για να μοιραστούν. Για τους ανθρώπους της Βαρετούπολης, κάθε ημέρα ήταν όπως η προηγούμενη.

Γιατί ήταν, όμως, έτσι τα πράγματα; Ήταν η Βαρετούπολη τόσο φτωχή ώστε να μη μπορούν να φτιάξουν νέες υποδομές; Ήταν οι κάτοικοι της τόσο τεμπέληδες που δεν έκαναν τίποτα; Όχι, σίγουρα όχι. Απλώς δεν υπήρχε κανένας να αναλάβει την οργάνωση, κανένας να αναλάβει την ευθύνη για να αρχίσουν να αλλάξουν τα πράγματα στη Βαρετούπολη. Αντίθετα με άλλες μικρές πόλεις, η Βαρετούπολη δεν είχε έναν επικεφαλής – έναν δήμαρχο.

Επειδή τα πράγματα είχαν γίνει ανυπόφορα, μια Κυριακή, μια ομάδα ανθρώπων στο πάρκο αποφάσισε να κάνει εκλογές και να εκλέξει κάποιον να είναι υπεύθυνος για τη Βαρετούπολη. Αποφάσισαν να εκλέξουν δήμαρχο. Κάτι έπρεπε να αλλάξει. Και γρήγορα!

Δεν υπήρχαν πολλοί άνθρωποι που ήθελαν να αναλάβουν αυτό το έργο. Υπήρχαν μόνο δύο υποψήφιοι. Η μία ήταν η δασκάλα, η κυρία Ξεράκη, η οποία ήθελε χρόνια τώρα να αλλάξει πράγματα και στο σχολείο και έξω από αυτό. Είχε κάποιες ιδέες για το πώς να το κάνει, αλλά όταν ρωτήθηκε τι θα άλλαζε στη Βαρετούπολη, είπε ότι δεν γνώριζε ακόμα και ότι έπρεπε πρώτα να ρωτήσει τον κόσμο για τις ανάγκες που υπήρχαν. Πολλοί απογοητεύτηκαν. Νόμιζαν ότι η κυρία Ξεράκη θα είχε κάποιες ιδέες για ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο με κινηματογράφους και εστιατόρια. Είχαν σκεφτεί ότι θα αποκτούσαν τελικά μια πισίνα. Είχαν σκεφτεί ότι η κυρία Ξεράκη θα υποσχόταν να χτίσει μια αίθουσα συναυλιών. Τι απογοήτευση για τους ανθρώπους της Βαρετούπολης!

Όταν ανέβηκε στο βήμα ο δεύτερος υποψήφιος, ο κύριος Αδυνατάκης, τα ακροατήριο δεν περίμενε κάτι σπουδαίο από αυτόν. “Αυτό είναι χάσιμο χρόνου” τίποτα δεν θα αλλάξει στη Βαρετούπολη”, είπε ένας ηλικιωμένος άντρας. “Έχεις δίκιο”, ψιθύρισε ένας άλλος. Ο κύριος Αδυνατάκης, ένας νεαρός εμφανίσιμος άντρας, άρχισε να μιλά. Μίλουσε ασταμάτητα. Μίλησε για την πόλη του, τη Βαρετούπολη, αναφέρθηκε στο

σχολείο που πήγαινε και στο πάρκο που μεγάλωσε. Ανέφερε πως τα πράγματα έπρεπε να αλλάξουν στη Βαρετούπολη. Μίλησε για τις παιδικές χαρές που χρειάζονταν για τα παιδιά, μίλησε για τη νέα πισίνα που όλοι ήθελαν, ανέφερε τον πολυαναμενόμενο συναυλιακό χώρο και τον χώρο για πατινάζ για τους έφηβους. Καθώς συνέχιζε να μιλάει ο κύριος Αδυνατάκης, τα πρόσωπα των ανθρώπων άναβαν από ενθουσιασμό. Στο τέλος, όλοι χαμογελούσαν. “Ισως κάναμε λάθος”, ψιθύρισε ξανά ο ηλικιωμένος άντρας. “Ναι, ίσως”, απάντησε ο άλλος, λαχταρώντας ήδη ένα μπάνιο στη νέα πισίνα.

“Πώς θα πληρώσουμε γι’ αυτό;», ρώτησε ο κύριος Αδυνατάκης το ακροατήριο. “Κανένα πρόβλημα! Προτείνω να βάλουμε όλοι τις αποταμιεύσεις μας και θα αρχίσω να φτιάχνω τα πράγματα ένα ένα. Με αυτό τον τρόπο θα έχουμε όλοι κάτι”. Αυτό φάνηκε δίκαιο στους ανθρώπους της Βαρετούπολης. Όταν έγιναν οι εκλογές την επόμενη Κυριακή, μόνο δύο άνθρωποι δεν ψήφισαν τον κύριο Αδυνατάκη. Ήταν ξεκάθαρα ο νικητής. Οι μόνοι άνθρωποι που ψήφισαν την κυρία Ξεράκη ήταν η ίδια η κυρία Ξεράκη και η μητέρα της. Όμως τώρα τα πράγματα θα άλλαζαν στη Βαρετούπολη. Όλοι το ήξεραν. Υπήρχε επιτέλους κάποιος που είχε ξεκάθαρες ιδέες για το τί να κάνει και ήξερε πώς θα βρεθούν και τα χρήματα. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία ότι όλοι οι κάτοικοι της Βαρετούπολης θα έδιναν στον κύριο Αδυνατάκη όλα τα χρήματα που είχαν αποταμιεύσει— και εκείνος πράγματι πήρε αυτά τα χρήματα με χαρά.

Για ένα μεγάλο διάστημα μετά τις εκλογές, οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη ήταν χαρούμενοι καθώς γνώριζαν ότι σύντομα θα είχαν αυτά που επιθυμούσαν. Περνούσαν οι μήνες, αλλά δεν εμφανίζονταν σημάδια οικοδόμησης στη Βαρετούπολη. Δεν υπήρχαν εκσκαφείς για να αρχίσουν τα έργα κατασκευής, ούτε οικοδόμοι που να εργάζονται σε νέα κτίρια.

Ένα απόγευμα, διέσχισε την πόλη ένα όχημα που μετέφερε ένα μεγάλο πράγμα, με αστείο μπλε σχήμα. “Εφτασε η πισίνα μας”, φώναξε ένα αγόρι στην αυλή του σχολείου. “Ωραία”, φώναξαν και τα υπόλοιπα. Αυτό που ανακάλυψαν λίγες μέρες μετά ήταν ότι η πισίνα είχε παραδοθεί στο σπίτι του κυρίου Αδυνατάκη και είχε τοποθετηθεί στον κήπο του. Ο κόσμος άρχισε να αναρωτιέται. Μερικοί άρχισαν να αμφισβητούν τις υποσχέσεις, αλλά κάποιοι άλλοι εξακολουθούσαν να πιστεύουν ότι θα ερχόταν και η δική τους πισίνα, και παρέμεναν υπομονετικοί.

Μια εβδομάδα αργότερα, κάποιοι ηλικιωμένοι είδαν ένα τεράστιο, ακριβό αυτοκίνητο, με χρυσαφί χρώμα που έλαμπε στο φως του ήλιου. “Χα!χα!, δεν ήξερα ότι θα μας επισκεπτόταν η βασίλισσα”, αστειεύτηκε ένας από αυτούς. Οι άλλοι γέλασαν μέχρι που είδαν ποιος καθόταν στο τιμόνι: ο κύριος Αδυνατάκης. Αντί να χρησιμοποιήσει τα χρήματα για παιδικές χαρές, είχε αγοράσει καινούριο αυτοκίνητο. Ο κόσμος στη Βαρετούπολη αναστατώθηκε.

Υπήρξε άλλο ένα περιστατικό μια εβδομάδα αργότερα, όταν η κυρία Γραμματάκη, η ταχυδρόμος, επιστρέφοντας από τις καθημερινές της διαδρομές είπε στους φίλους της τί της είχε συμβεί. “Φανταστείτε, καθώς περνούσα πίσω από τη βίλλα του κυρίου Αδυνατάκη άκουσα έναν αστείο ήχο, κάτι σαν ελέφαντα. Αποφάσισα να ρίξω μια ματιά”. “Και τι είδες;”, ρώτησαν οι φίλοι της περίεργοι. “Αυτό είναι το απίστευτο: κρυφοκοίταξα πίσω από τον μεταλλικό φράχτη και είδα ότι τον έκανε όντως ένας ελέφαντας”. “Αλήθεια;”, ρώτησαν οι φίλοι της δύσπιστα. “Ναι, αλήθεια, μέχρι που ανακάλυψα ότι ήταν απλώς μια ταινία. Άλλα ποτέ πριν δεν είχα ξαναδεί τόσο μεγάλη οθόνη! Σας λέω ότι ο κύριος Αδυνατάκης έχει φτιάξει για τον εαυτό του τον μεγαλύτερο ανοιχτό κινηματογράφο στον κόσμο”. Κανείς δεν μπορούσε να το πιστέψει. Τι απέγινε το συναυλιακό κέντρο; Ο κόσμος αναστατώθηκε ακόμα περισσότερο. Άλλα τι μπορούσαν να κάνουν; Άλλωστε όλοι τον είχαν ψηφίσει.

“Δεν είναι δική ΜΟΥ δουλειά”, είπε η κυρία Ξεράκη, η δασκάλα, όταν την επισκέφθηκε μια ομάδα ανθρώπων για να ζητήσει τη συμβουλή της. “Τον ψηφίσατε και τώρα είναι ο Δήμαρχος της Βαρετούπολης”, τόνισε. “Άλλα αυτό είναι άδικο”, είπαν. “Πήρε ακόμα και τα χρήματα που είχαν μείνει για να φτιαχτεί το πάρκο-πατινάζ προκειμένου να κάνει στον κήπο του εστιατόριο fast-food. Τώρα μπορεί να τρώει όσα χάρμπουγκερ και ντόνατς θέλει όλη μέρα. Και εμείς ακόμα καθόμαστε στο πάρκο και βαριόμαστε, και τα παιδιά μας το ίδιο”. “Το ξέρω”, είπε η κυρία Ξεράκη και έκλεισε τα μάτια της και έτριψε το πιγούνι της με το χέρι της. “Το ξέρω, και πρέπει κάτι να κάνουμε ...”

Στις ομάδες, οι μαθητές θα συζητήσουν πώς μπορεί να τελειώνει αυτή η ιστορία εστιάζοντας σε τρεις ερωτήσεις:

- Τι μπορούσαν να είχαν κάνει εκ των προτέρων οι πολίτες της Βαρετούπολης;

Μεγαλώνουμε δημοκρατικά

- Τι μπορούσαν να κάνουν τώρα; Άλλωστε, είχαν ήδη ψηφίσει τον κύριο *Αδυνατάκη*.
- Πώς θα μπορούσε να αποφευχθεί κάτι τέτοιο στο μέλλον;

Καταγράφουν τις απαντήσεις τους και τις παρουσιάζουν στη συζήτηση σε ολομέλεια.

Αφού παρουσιάσουν τις ιδέες τους όλες οι ομάδες, ο/η εκπαιδευτικός μετατοπίζει τη συζήτηση στην περίπτωση της τάξης και θέτει τις εξής ερωτήσεις:

- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι ο επικεφαλής της τάξης θα κάνει ότι έχει συμφωνηθεί;
- Ποιοι μηχανισμοί μπορούν να μας βοηθήσουν να το διασφαλίσουμε αυτό;
- Ποιος θα μπορούσε να το κάνει;
- Τι θα συμβεί αν διαπιστώσουμε ότι κάπι δεν πάει καλά;
- Ποιος μπορεί να αποφασίσει σχετικά με μια αλλαγή του επικεφαλής της τάξης;

Οι μαθητές συζητούν όλα αυτά και καταλήγουν σε προτάσεις. Ψηφίζουν και καταλήγουν σε μια κοινώς αποδεκτή λύση. Γράφεται η συμφωνία και υπογράφεται από όλους, συμπεριλαμβανομένων του εκπροσώπου της τάξης και του αναπληρωτή του.